

CUPRINS

Prefață	9
Introducere.....	11
Păcatul : temă ontologică sau etică?.....	11
I. Consecințele ontologice ale păcatului la Sfinții Părinți	18
1. Păcatul: fără ipostas ontologic	18
2. Păcatul: nu esență, ci însușire accidentală.....	20
3. Păcatul : autodeterminare greșită	23
4. Păcatul: alegere liberă	27
5. Păcatul: tăgăduirea lui Dumnezeu.....	32
6. Păcatul: stare contra naturii omului.....	33
II. Fenomenologia păcatului la Sfinții Părinți.....	38
1. Păcatul strămoșesc	38
a) Sensul căderii	38
b) Păcatul strămoșesc și problema răului	48
c) Păcatul strămoșesc și responsabilitatea	51
2. Cauzele păcatului	52
a) Lipsa comuniunii cu Dumnezeu.....	52
b) Întrebuințarea greșită a puterilor naturale ale sufletului.....	55
c) Relația causală dintre păcat, patimă și obișnuință.....	63
3. Treptele păcatului.....	64
4. Morfologia păcatului	72
1. Caracterul pastoral al diferențierii păcatelor	72
a) După conținutul lor.....	72
b) Păcatul de „moarte”: lipsa pocăinței	73
c) Există păcate mari și mici?	77
2. Patimile, boli ale sufletului: mișcări contra firii	79
3. Păcatele ca energii ale patimilor	83
4. Păcatul „lumii”	84
a) Păcatul „străin”: responsabilitatea pentru păcatul celuilalt	84

b) Păcatul „lumii” și elementele lui componente	87
c) Acțiunile care aparțin păcatului „lumii”	91
- Idolatria	92
- Taina nelegiurii	94
d) Situația provocată de faptele păcătoase	95
5. Răul radical și răul derivat	96
III. Sensul ispitelor la Sfinții Părinți.....	98
1. Sfatul demonului	98
2. Ispitele ca încercare a omului	101
3. „Definiția” ispitelor	103
4. Ispitele și Dumnezeiasca Pronie	104
5. Proveniența ispitelor	106
6. Sensul ispitelor	108
7. Diferite situații de ispită	113
8. „Aprecierea” ispitelor	114
9. Înfruntarea ispitelor	115
10. Ispitele de la oameni	119
11. Folosul ce vine din ispite	121
IV. Păcatul în viața personală și comunitară	124
1. „Coruperea” naturii umane	125
2. Demonizarea omului	130
3. Chinul și iadul omului	133
4. „Difuzarea” răului în societate și creație	138
a) Păcatul ca „incapacitate” de a iubi	138
b) Răul comunitar al păcatului	139
c) Păcatul și creația	141
V. Viața cea nouă în Hristos	142
1. Desființarea ontologică a consecințelor păcatului	142
2. Viața în Hristos	147
a) Noua Ontologie	147
b) Botezul: ipostazierea ființială a omului în Hristos	151
c) Caracterul harismatic-vindecător al Tainelor	159

VI. Știința și metoda terapiei patristice	172
1. Terapia poemantică a Bisericii	172
2. Vindecarea bolii	176
3. Metoda terapeutică	181
4. Particularitățile terapiei poemantice	185
VII. Conștiința în teologia Sfinților Părinți.....	192
1. Natura și conținutul conștiinței morale	192
a. Natura ontologică a conștiinței morale.....	192
b. Dimensiunea dinamică a conținutului conștiinței morale	199
2. Funcția conștiinței morale	202
a. Conștiința ca îndrumătoare a vieții duhovnicești	204
b. Conștiința ca judecător moral și temei al responsabilității morale	205
c. Conștiința ca factor al înnoirii morale.....	210
VIII. Etos-ul filocalic: întoarcerea omului la frumusețea asemănării cu Dumnezeu	213
1. Conștiința bolnavă.....	213
2. Problematika conștiinței de sine patogene a omului	215
3. Refuzul pocăinței de către Adam ca funcționare arhetipică a conștiinței de sine patogene	218
4. Starea conștiinței de sine patogene ca factor ce înlătură pocăința	223
a. Cauzele formării conștiinței de sine patogene	224
1) „Disprețuirea” conștiinței.....	224
2) „Robia” minții de către cugetele pătimase.....	227
b. Manifestarea conștiinței de sine patogene în relațiile interpersonale.....	232
1) Conturul problemei.....	232
2) Morfologia relațiilor interpersonale prin prisma conștiinței de sine patogene	233
5. Etos-ul filocalic: întoarcerea omului la frumusețea asemănării cu Dumnezeu.....	240
a) Fundamentele hristologice ale etosului filocalic	241

b) Caracterul hristocentric al pocăinței ca „etos filocalic”	245
IX. Terapia conștiinței patogene	250
1. Ascultarea desăvârșită de conștiință.....	250
2. Atenția interioară continuă.....	251
3. Rugăciunea.....	251
4. Examinarea conștiinței	253
5. Conștiința personală și discernământul duhovnicului	256
6. Conștiința sinceră	264
X. Boala și terapia ei la Sfinții Părinți	271
1. Înțelegerea medicală a bolii.....	271
2. Semnificația teologică a bolii	274
3. Principii terapeutice patristice.....	278
4. Iubirea și libertatea, elemente ale unei terapii adevărate.....	282
5. Biserica privită ca „spital terapeutic”	286
XI. Sfințirea sau asemănarea omului cu Dumnezeu.....	294
1. Sinergia dintre Dumnezeu și om	294
2. Caracterul dinamic al izbăvirii de păcat	300
a) Încetarea săvârșirii păcatului	300
3. Simțirea minții și a inimii pentru Hristos	303
4. Asceză și comuniune	308
a) Poruncile lui Hristos: lumină și har, iubire și viață.....	308
b) Poruncile: puteri de sfințenie și ființare în Hristos	312
5. Împărtășirea de darurile Sfintei Treimi	316
Bibliografie.....	320
Surse.....	320
Lucrări și studii	328